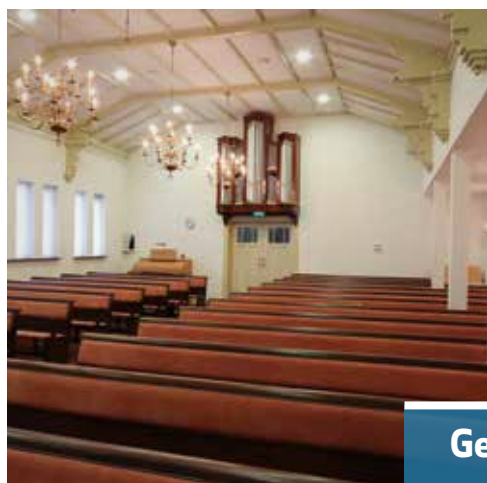

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

SAAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Alphen aan den Rijn

20/09/2018
jaargang 96

nr **51**

Als de gemeente Alphen aan den Rijn op 6 januari 2006 wordt geïnstitueerd, spreekt ds. M. Golverdingen daarbij over Éfeze 2:20-22. In zijn preek merkt hij onder meer op: 'Er was blijdschap in de kerkenraad en in de classis, omdat de afdeling Alphen aan den Rijn rijp was voor instituering. Blijdschap ook, omdat de Heere de weg wilde openen voor een eigen kerkgebouw, de

'Bethelkerk'. Maar laten we het persoonlijke woord uit de tekst niet vergeten: 'Op Welken ook gij mede gebouwd wordt...' Ook gij! (...) We kunnen actief zijn in de gemeente, ambtsdrager zijn, op de preekstoel staan én toch eeuwig buiten gesloten worden. We worden alleen zalig als arme, rechteloze en goddeloze zondaren, waarin de Geest van Christus Zijn werk heeft verheerlijkt!

Ware winst

Er was zoveel waarvan Paulus in zijn eertijds dacht dat het gewin was. Hij was een Hebreëer, uit de stam van Benjamin, besneden ten achtsten dage. Hij was een zeer ijverige en naar zijn mening onberispelijke Farizeër. Zijn blinde ijver ging zover dat hij de gemeente Gods vervolgde en dacht daarmee de Heere te behagen!

Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht.
Filippenzen 3:7

ds. G.J.N. Moens,
Lisse

De apostel zag in zijn ijver alleen maar gewin. Hij verwachtte dat de hemelpoort zich zó voor hem zou openen. Paulus meende zó voor God te kunnen bestaan! En het waren ook grote voorrechten die de Heere hem had geschonken. Hij had zoveel ontvangen, wat de Heere in Zijn wijsheid aan zoveel volken onthield.

Dit houdt ons ook de spiegel voor met de grote voorrechten die wij van de Heere hebben ontvangen. Wij mogen met onze kinderen onder het Woord des Heeren verkeren en het teken en het zegel van het genadeverbond aan ons voorhoofd dragen. Mogelijk stammen wij uit een Godvrezend voorgeslacht. Het is groot dat de

Heere ons nog bewaarde voor uitbrekende zonden. Het kan zijn dat we een grote liefde en ijver voor de waarheid hebben. Hoe groot dat op zichzelf ook allemaal is, maar kunnen, durven wij daarmee voor God te verschijnen? Dat zal toch niet de grond van onze hoop op eeuwig gewin zijn? Want dan verstaan we niets van die heilige eis van Gods gerechtigheid. Als dát ons gewin is, dan zijn we feitelijk net als Saulus en de mensen van Laodicéa, die meenden rijk en verrijkt te zijn, maar niet wisten hoe ellendig, jammerlijk, arm, blind en naakt ze waren! Want in ons is niet anders dan schuld, zonde, ongerechtigheid en eigengerechtigheid.

Volkomen gerechtigheid

Laten we toch bedenken dat er maar één gerechtigheid is waarmee een adamskind voor God kan bestaan! En dat is de volkomen gerechtigheid van Christus. Hij gaf Zich in de stilte van de eeuwigheid. Hij werd met Zijn hart Borg voor de Zijnen. Hij kwam om verzoening aan te brengen. Hij sprak: 'Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven. Niemand komt tot den Vader dan door Mij'. Hij vernederde Zich tot in de dood des kruises. In Zijn volmaakte gehoorzaamheid aan het recht des Vaders heeft Hij de klederen des heils voor Zijn volk verworven. Die mantel der gerechtigheid waarmee alleen een arme zondaar voor God kan bestaan!

Laten we toch bedenken dat er maar één gerechtigheid is waarmee een adamskind voor God kan bestaan! En dat is de volkomen gerechtigheid van Christus.

En die gerechtigheid past Hij nu Zelf toe in de staat van Zijn verhoging. Als de levende Koning van de Kerk velde Hij Saulus van Tarsen op het slagveld van vrije genade. Almachtig, onwederstandelijk en goeder-tieren deed Hij Saulus erkennen dat al zijn vermeende gerechtigheid een wegwerpelijk kleed was. Al wat hij dacht gewin te zijn, werd schade! Het werd verlies. Er bleef niets anders over dan een ontledigde, verloren zondaar, die geen gerech-

In dit nummer

4 Commentaar:
Hout en steen

5 Waarom (weer)
naar catechisatie?

20 Omgaan met
de Heilige Schrift

- 2** Ware winst
- 3** De vierde bede in het Gebed des Heeren [37]
- 6** Meelopen op een bochtig en hobbelig pad
- 7** Dichterbij Dordt
- 8** Het water des levens
- 9** De droefheid naar God [6]
- 9** Verkenning van het vastgestaafd verbond [5]
- 10** Jeugdtribiek
- 11** Boekennieuws
- 12** Kerknieuws
- 13** Berichten
- 14** Kerkdiensten

De vierde bede in het Gebed des Heeren [37]

tigheid en heiligheid voor God meer had. Die mocht buigen onder het rechtvaardig oordeel Gods. Maar zo bekleedde de Heere hem met de mantel des heils, met de gerechtigheid van Christus.

Het gewin verloren

Gelukkige Saulus die al zijn gewin mocht verliezen, om Christus te gewinnen. Gelukkig die mens die door wederbarende genade al zijn gewin mag verliezen om Christus te gewinnen. Waar de Geest van Christus gaat overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel. Waar Christus in de bediening van Zijn koninklijk ambt het hart gaat overwinnen en inwinnen voor vrije genade, gaat ontdekken aan al de eigengerechtigheid, aan de bron van ongerechtigheden. Waar Hij ook door Zijn Geest het zielsoog ontsluit voor Hem, Die de Parel van grote waarde is.

Door Zijn kracht gaan we al datgene tot schade rekenen waarin we eerst, en ook na ontvangen genade, ons gewin zochten. Niet mijn tranen, niet mijn werk, niet mijn reformatie en mijn aangename gestalten. Geliefden, wat zijn we toch gelukkig als wij al onze pareltjes mogen verliezen om Hem, Die de Parel van grote waarde is, te gewinnen. Dan wordt deze Zaligmaker, Wiens Naam is Jezus, ons zo dierbaar, beminne-lijk, gepast en noodzakelijk. Wat gaat ons hart dan uit naar Hem, de Schoonste aller mensenkinderen.

Het grootste gewin

Lezer, is Hij u nu al dierbaar geworden? Zou het uw grootste gewin zijn Hem te kennen, ja meer in Hem begrepen te zijn? Is het 't uitzien van uw hart wat Paulus schrijft in het vervolg van de Filippenzen-brief: 'En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid die uit God is door het geloof; Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende.'

Weet toch dat buiten Hem, al wat u hebt of denkt te hebben, tekort is. De Heere geve ons geen rust eer wij op goede gronden Paulus na mogen zeggen: 'Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht'.

Thomas Watson

'Geef ons heden ons dagelijks brood'

e. De vijfde en laatste zaak in deze bede is hetgeen waar we om vragen: 'dagelijks brood'.

Wat wordt bedoeld met brood? Brood staat hier, als deel voor het geheel, voor alle tijdelijke zegeningen: voedsel, brandstof, kleding, enz. 'Wat maar dienstbaar kan zijn voor ons welzijn' (Augustinus). Wat maar kan dienen tot noodzakelijk onderhoud of sober genot. Leer toch tevreden te zijn met het rantsoen dat de Heere geeft. Als wij brood hebben en de beschikking over uitwendige zaken, laten we dan tevreden daarin berusten. Wij bidden om brood, niet om overbodige luxe, ook niet om kwartels of wildbraad, maar om brood tot onderhoud van het leven. Al hebben we dan niet zoveel als anderen, niet zo'n rijke oogst, niet zo'n groot bezit, als we maar de staf des broods hebben om ons voor omkomen te bewaren, laten we dan tevreden zijn.

Toepassing

Laten wij de volgende zaken overwegen, opdat we tevreden mogen zijn met het 'dagelijks brood', hetgeen de Heere in Zijn voorzienigheid ons toeschikt en niet hebzuchtig zijn of murmureren:

1. God kan het weinige zegenen. 'Hij zal uw brood en uw water zegenen' (Ex. 23:25). Een zegen legt zoetigheid in het kleinste stukje brood. Het is als suiker in wijn. 'Ik zal haar kost rijkelijk zegenen' (Ps. 132:15). Een stuk brood in Gods liefde is engelenspijs.
2. De Heere, Die ons ons deel toeschikt, weet welke hoeveelheid uitwendige zaken het beste voor ons is. Voor sommigen kan een kleiner aandeel geschikter zijn; brood kan wel beter zijn dan lekkernijen. Wat goed is voor de één, kan wel slecht zijn voor de ander.
3. Als men tevreden is met het dagelijks brood, al is dat minder dan anderen hebben, toont men daarin veel genade. Alle genadegaven zijn werkzaam in een tevreden ziel. Zoals de heilige zelf bereid werd uit verschillende specerijen, mirre, kaneel en kassie (Ex. 30:23), zo bevat tevredenheid een mengsel van verschillende genadegaven. Daarin is geloof. Een christen gelooft dat God alles voor zijn bestwil doet. Daarin is liefde, die geen kwaad denkt. Daarin is lijdzaamheid, die zich blijmoedig onderwerpt aan hetgeen de Heere in Zijn wijsheid beschikt.
4. Gij die de beschikking hebt over maar weinig uitwendig goed, moogt wel tevreden zijn als ge bedenkt hoeveel u hiernamaals tegemoet ziet. De Heere houdt de beste wijn voor het laatst. Wat betekent het dan, al hebt ge nu maar een zeer karig inkomen en al moet ge van de hand in de tand leven? Ge verwacht immers een eeuwige beloning, witte klederen, een schitterende kroon en beken van wellusten.

De wereld is maar een grote herberg. Als God u genoeg geeft om uw kosten in uw herberg te betalen, moogt ge tevreden zijn. Ge zult genoeg bezitten als ge in uw eigen land zult aangekomen zijn.

(wordt vervolgd)

Uit: "Het Gebed des Heeren" van Thomas Watson (uitg. Gebr. Koster, Barneveld, 1999).

Hout en steen

Overtollige kerken vormen in Nederland steeds meer een probleem. Zeker als het monumentale gebouwen zijn of anderszins voor een dorp of stad een beeldbepalend karakter dragen. Wat moet je er mee en wie betaalt het onderhoud?

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Er zijn de afgelopen jaren veel rooms-katholieke kerken aan de eredienst onttrokken en er staan er nog heel wat op de lijst om gesloten te worden. Het kerkbezoek is vergeleken met een halve eeuw geleden drastisch teruggelopen en er is een groot tekort aan priesters om de mis te bedienen. Ook door de Protestantse Kerk in Nederland worden voortdurend kerkgebouwen afgestoten. In steden, maar ook in dorpen. Het samengaan van hervormden en gereformeerden, gecombineerd met het sterk verminderde kerkbezoek, maakt dat men kerkgebouwen over heeft. De kosten daarvan zijn niet meer op te brengen. Omdat het hervormde kerkgebouw vaak een monumentale status heeft, is het meestal de gereformeerde kerk die gesloten wordt.

Het kerkgebouw is niet het belangrijkste. Het gaat er om dat het Woord van God zuiver verkondigd wordt.

Maar zo'n besluit stuit bij gemeenteleden nogal eens op groot verzet.

Christelijk karakter

Trouwens, ook mensen die zelf onkerkelijk zijn of in ieder geval zelden in de kerk komen, vinden vaak wel dat het kerkgebouw moet blijven. Dat geeft aan het dorp of de wijk nu eenmaal een bepaald cachet. Eventueel wordt het gebouw voortaan voor heel andere doeleinden gebruikt of worden er appartementen in aangebracht. Als de buitenkant maar herkenbaar blijft. Al die kerkgebouwen en al die kerktorens symboliseren het vanouds christelijke karakter van ons land. Christelijk dan wel in de brede zin van het woord genomen. Een halve eeuw geleden werden er in de IJsselmeerpolders en in allerlei nieuwbouwwijken nog tal van nieuwe kerken gebouwd. De overheid had daar zelfs een subsidieregeling voor. Maar de Antwoordkerk in Hoogvliet, die in 1964 als symbool van die kerkbouwactie in recordtijd gebouwd werd, wordt nu ook gesloopt. Daarbij moeten we natuurlijk wel bedenken dat in veel van die kerken niet de Bijbelse boodschap, maar een evangelie naar de mens werd verkondigd. Dat geldt niet alleen voor de rooms-katholieke kerken, maar ook voor veel protestantse kerkgebouwen. Dat moet helaas wel gezegd worden. Zo was de vrijzinnige ds. Carel ter Linden een aantal jaren predikant van de Antwoordkerk.

Nieuwe kerken

In de Gereformeerde Gemeenten is over het geheel genomen van teruglopend kerkbezoek (nog) geen sprake. Daar wor-

den ook in de 21e eeuw regelmatig nieuwe kerken gebouwd. Kleine, maar ook grote. Dat valt de buitenwereld op. Hoe is dat mogelijk in deze tijd van secularisatie? Zo'n nieuw kerkgebouw is naar buiten toe een getuigenis dat Gods werk ook in onze tijd voortgaat.

Maar er worden onder ons ook kerken gesloten en gesloopt. Kleine gemeenten worden opgeheven en hun kerkgebouw krijgt een andere bestemming. Grote gemeenten, met name stadsgemeenten, vertonen in de loop der jaren soms een dramatische terugloop van het ledental. Recent werd in Rotterdam de Boezem-singelkerk gesloopt. In Utrecht wordt de kerk aan de Catharijnekade omgebouwd tot hotel-restaurant. Dat is gezien het kerkbezoek onvermijdelijk, maar daarom wel pijnlijk. Zeker bij hen die daar jaren gekerkt hebben, zullen de gedachten zich vermenigvuldigen.

De kerk aan de Utrechtse Catharijnekade was de plaats waar vele malen de Generale Synode vergaderde. De Boezem-singelkerk was de kerk van ds. G.H. Kersten en nauw verbonden met onze Theologische School. Dat alles is nu geschiedenis geworden.

Randgemeenten

Kerken in de grote steden hadden sterker dan elders te maken met de ontkerstening. Dat gold ook voor kerken van bevindelijk gereformeerde signatuur. Toch was het vooral de trek uit de grote stad die leidde tot de dramatische terugloop van de grote stadsgemeenten onder ons. Voor een belangrijk deel trokken de leden naar de randgemeenten.

Begin jaren zestig, toen de trek uit de stad op gang kwam, telden de Gereformeerde Gemeenten in de regio Rotterdam ongeveer 11.000 leden en doopleiden. Dat aantal wordt ook nu gehaald, maar terwijl destijds 70 procent daarvan tot een van de stadsgemeenten behoorde, is dat nu nog maar 13 procent. Tegenover nieuwe kerkgebouwen in de randgemeenten staan afgebroken of verkochte kerken in Rotterdam zelf.

Uiteindelijk zijn kerkgebouwen niet het belangrijkste. Het is maar hout en steen, zo zegt men wel. In de tijd van de Reformatie werden hagenpreken gehouden in de openlucht. In de tijd van de Afscheiding kwamen in schuren en woonhuizen samen. Het gaat er om dat het Woord van God zuiver verkondigd wordt en dat Gods Geest dat wil gebruiken tot bekering van zondaren en tot stichting van de gemeente. Het is groot als dat zowel in oude als in nieuwe kerkgebouwen opgemerkt mag worden.

Waarom (weer) naar catechisatie?

Het nieuwe catechisatie seizoen begint weer. Sommige jongeren zullen er naar uitzien, zeker degenen die belijdeniscatechisatie gaan volgen. Maar er zullen er ook zijn die zeggen: 'Geef eens één goede reden waarom ik naar catechisatie moet? Zondags ga ik twee keer naar de kerk, thuis lezen we uit de Bijbel en op school volg ik het vak Godsdienst. Wat voegt catechisatie toe?'

ds. J.B. Huisman,
Ermelo

Weten we als ouders en ambtsdragers het juiste antwoord op deze vraag? Goed om eens stil te staan bij het belang van catechisatie!

Jongeren

In het woord 'catechisatie' horen we het woord 'catechismus', anders gezegd: onderwijs. Bedoeld wordt onderwijs in de christelijke leer, zoals beschreven in de Bijbel. Onderwijs aan onze jongeren is de opdracht van Christus Zelf: 'Lerende hen onderhouden alles wat Ik u geboden heb' (Matth. 28:19b).

Jonge vrienden: Christus acht het nodig dat dit onderwijs wordt gegeven. Hij heeft het heil van jullie ziel op het oog, al vanaf jullie geboorte. In de doop heeft de Heere dat nog eens onderstreept, toen Hij Zijn Naam aan jouw naam verbond. Jullie dragen het teken en zegel van het genadeverbond. Wat dat inhoudt en wat daaruit voortvloeit, ook daar word je op catechisatie in onderwezen.

In de tijd waarin jullie leven, heerst veel

verwarring over geestelijke zaken. Allerlei wind van leer en invloeden van buiten komen op jullie af. Een belangrijke vraag in ons leven is: 'Hoe zal ik rechtvaardig verschijnen voor God?' Catechisatie wil je onderwijzen op welke wijze daar een antwoord op kan komen. Daarbij is het belangrijk dat jullie Bijbelse kernwoorden als zonde, genade, rechtvaardigheid, lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid van Christus kennen!

En natuurlijk is alleen weten met het verstand niet genoeg. Gods Geest is nodig opdat jullie Bijbelse kernwoorden met het hart mogen kennen. Dat is het belangrijkste, maar de Heere sluit verstandskennis van de geloofsleer niet uit. Zegt Hoséa niet: 'Mijn volk is uitgeroeid omdat het zonder kennis is'. Daarbij leer je op catechisatie ook de preek beter te begrijpen.

Buig je je knieën voordat je naar catechisatie gaat om de Heere te vragen of Hij het onderwijs wil zegenen voor je eigen hart? Bid voor degene die catechisatie

geeft. Kom naar catechisatie om wat te leren, in het besef dat de Heere opnieuw mest rondom je levensboom legt!

Ouders

Dat onze kinderen naar catechisatie gaan is een invulling van de opdracht van de Heere aan ouders, zoals verwoord in Deuteronomium 6:7a: 'En gij zult ze uw kinderen inscherpen en daarvan spreken'. Toen u uw kind ten doop hield, heeft u beloofd uw kind in de voorzeide leer te (laten) onderwijzen. De eerste verantwoordelijkheid voor het onderwijs van uw kind ligt bij u! Heeft het inscherpen en daarvan spreken met uw kind een plaats in uw gezin? Is huisgodsdiens praktijk in uw gezinsleven? Samen bijbellezen, bidden en spreken over geestelijke zaken, maar ook het voorleven van uw kind. Laat uw kind zien dat het onderwijs in de voorzeide leer u ernst is, dat het heil van de ziel van uw kind weegt. Dan zult u er ook nauwlettend op toezien dat uw kind naar catechisatie gaat, dat de stof wordt geleerd, dat u er inhoudelijk met uw kind over spreekt.

Ambtsdragers

Ook onder ambtsdragers zijn er die naar het catechisatie seizoen uitzien en er tegen opzien. Het valt niet mee in deze tijd van digitalisering, ontleding en concentratieproblematiek jongeren een uurtje bij de 'les' te houden. Leren en onthouden is niet meer 'in'! Ze hebben immers internet om alles op te zoeken. Hoe gaan we daar als ambtsdragers mee om?

Het is van belang de catechisatie goed en grondig voor te bereiden. Dat vraagt studie. Ook is het van belang kennis te nemen van actuele zaken rondom de geloofsleer en van vragen die daarover bij jongeren leven. Verder is het nodig zaken eenvoudig uit te leggen, bijvoorbeeld door voorbeelden te gebruiken. Op de catechisatie moet uitleg van Bijbelse kernwoorden -zoals gerechtigheid- een plaats hebben. Deze woorden zijn niet te vervangen. Jongeren moeten in deze begrippen geoefend worden omdat ze in de preek terugkomen, maar ook in onze belijdenisgeschriften een belangrijke plaats innemen. Probeer een band met de jongeren op te bouwen. Ga in het catechiseren naast hen staan en toon begrip voor hun vragen en worstelingen. Wees eerlijk als er niet direct een antwoord gegeven kan worden. Catechiseren is niet altijd eenvoudig, maar heeft de Heere niet gezegd: 'En indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, Die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt.'

Meelopen op een bochtig en hobbelig pad

Werken in de ouderenzorg is werken met je hart. Dat werd me duidelijk toen ik een aantal collega's van Cedrah vroeg waarom ze dit werk doen. Wat maakt hun vak mooi? Wat trekt hen in het werken voor ouderen? Waarom kiezen ze voor een reformatorisch woonzorgcentrum?

Werken in de ouderenzorg is werken met je hart.

T.A. Stoop,
Hendrik-Ido-Ambacht

Zo goed mogelijk zorg verlenen. Dat is het vak van verzorgenden en verpleegkundigen. In de ouderenzorg heeft dat werk iets extra aantrekkelijks, vinden Cedrah-collega's. 'Je kunt echt een band opbouwen'.

De ouderenzorg kenmerkt zich door langdurig contact tussen zorgvrager en zorgverlener. Neem de thuiszorg: als wijkverpleegkundige werk je langdurig samen met een oudere, mantelzorgers en vrijwilligers. 'Ik vind het boeiend om samen te werken aan zelfstandigheid, waar dat mogelijk is'.

Omdat ouderen langer zelfstandig blijven wonen, is de zorg intensiever dan voorheen. 'De complexiteit in de ouderenzorg neemt ontzettend toe. Iedere dag heb ik als verpleegkundige wel met iets nieuws te maken'. Het werk is divers: het uitvoeren van verpleegtechnische handelingen, het coördineren van zorg of het begeleiden van leerlingen. Een activiteitenbegeleider vertelt dat ook het zorgen voor een passende daginvulling voldoening geeft: 'Elke cliënt is anders. Het is leuk om voor iedereen een activiteit te organiseren die past'.

Op allerlei manieren kun je iets betekenen: 'De dankbaarheid die je ervoor terugkrijgt, is een prachtige beloning'.

Meelopen

'Ik loop een klein stukje mee op het levenspad van ouderen. Dit laatste stukje van de weg is voor veel mensen bochtig en hobbelig. Het is mijn taak hen in die fase te begeleiden'. De ouderen die zorg ontvangen, hebben vaak te maken met lichamelijke of geestelijke achteruitgang. Dat is moeilijk, voor de oudere en zijn naasten. Waarom kiezen zorgverleners ondanks deze moeiten voor de ouderenzorg? 'Omdat ik veel van ouderen kan leren!' vertelt een collega. 'Ze zijn ervaringsrijk: er is rust en bezinning gekomen en ze willen graag hun ervaringen delen'.

Ouderen zijn het waard gezien en liefdevol behandeld te worden. Ten diepste ligt die waarde in de mens als schepsel van God. De berijmde Psalm 8 verwoordt dit aldus:

*Mijn God, wat is de mens dan op deez' aarde!
De broze mens, hoe klimt hij tot die waarde,
Dat Gij aan hem in zoveel gunst gedenkt;
En 's mensen zoon Uw teêrste liefde schenkt!*

Zorg verlenen ervaren de collega's daarom als een opdracht. 'De Heere Jezus zegt Zelf dat we moeten zorgen voor onze naasten'. Maar dat niet alleen: ze genieten van dit werk. Door de zorgverlening komen ze heel dichtbij mensen, in een vaak moeilijke levensfase. 'Wat is er mooier dan een heel klein schakeltje te mogen zijn in hun leven?'

Gouden randje

Medewerkers ervaren werken in de reformatorische zorgverlening in het bijzonder als een opdracht. 'Er is behoefte aan deze vorm van zorgverlening. Ik kon kiezen tussen twee banen. Toen dacht ik: als mijn ouders zorg moeten krijgen, zou ik willen dat ze bij reformatorische zorg terecht kunnen. Daarom heb ik gekozen voor werken bij een reformatorische zorgverlener'. De meerwaarde van reformatorische zorg

ligt onder andere in de mogelijkheid om te bidden en de Bijbel te lezen met bewoners. 'Ik heb in veel huizen gewerkt, maar nu kan ik zonder schaamte zeggen: ik heb net met meneer gebeden.'

Een andere collega ervaart dat ook: 'Ik vind het fijn dat ik gewoon mijzelf kan zijn en met bewoners kan spreken over geestelijke vragen. Zeker in de stervensfase komen deze vragen vaak aan de orde.'

Collega's ervaren het gesprek over geestelijke zaken als een bijzonder aspect van hun werk. 'Ik herinner me dat een mevrouw

in de avonddienst belde. Ze zei toen ik bij haar kwam: 'Kind, ga eens zitten, nu moet je eens luisteren wat de Heere vanavond tot mij gesproken heeft'. En ik kon het merken, dit is echt. Dat heeft diepe indruk op mij gemaakt. Toen dacht ik: dit is het gouden randje om mijn werk!'

Werken met je hart

Werken in de ouderenzorg is werken met je hart. Uit de reacties van collega's blijkt dat zij met voldoening werken in de reformatorische ouderenzorg. Word jij daar warm van? Sta je voor een

studiekeuze? Ben je gediplomeerd verzorgende of verpleegkundige?

Oriënteer je op een baan in de ouderenzorg! Dat kan via: werkenbij.cedrah.nl.

P.S.

Op verzoek van de redactie heeft de heer T.A. Stoop uit H. I. Ambacht - bestuurder van Cedrah - dit artikel geschreven. Waarmee de redactie zijn dringende oproep hartelijk wil ondersteunen.

RUBRIEK **DICHTERBIJ DORDT** [34]

Hoe (s)preken we over verkiezing en verwerping? [1]

400 JAAR - SYNODE VAN DORDRECHT

Uit het Besluit van de DL: 'Ten laatste vermaant deze synode alle mededienaars in het Evangelie van Christus, dat zij zich in het verhandelen van deze leer, beide in scholen en kerken, godvruchtiglijk en godsdienstiglijk gedragen; dezelve zowel met de tong als met de pen tot Gods eer, heiligheid des levens en vertroosting der verslagen gemoederen richten...'

Ten laatste vermaant deze synode... 'We naderen dus het einde van dit nawoord. Er is nog een doelgroep die vermaning nodig heeft. (Het oude Nederlandse woord 'vermanen' betekent niet alleen waarschuwen, maar ook 'onderwijzen' in het algemeen). Welke doelgroep is dat? Zij aan wie het ambt der onderwijzing van Godswege is toebetrouwd: 'alle mededienaars in het Evangelie van Christus'. De

dienaren van het Woord, de boodschappers van het Evangelie van vrije genade, waarvan de Middelaar het middelpunt vormt, worden als laatsten apart aangesproken.

Opmerkelijk, dat deze synode, waaronder dus de 37 aanwezige predikanten uit ons vaderland, het nodig vonden zich tot slot nadrukkelijk tot hun 'mededienaren in het Evangelie' te richten. Zij geven ambtelijk onderwijs aan jongeren op de catechisatie - toen ook op scholen - en aan jong en oud in de kerk. Zij spreken en schrijven over de Godsopenbaring, in het Oude en Nieuwe Testament. Daarin wordt ons duidelijk Gods verkiezing en verwerping geleerd. 'Deze eeuwige en onverdiende genade van onze verkiezing wijst en prijst ons de Heilige Schrift allereerst daarmee aan, dat zij wijders getuigt dat niet alle mensen zijn verkoren, maar sommigen niet verkoren of in Gods eeuwige verkiezing voorbijgegaan, namelijk die, welke God naar Zijn gans vrij, rechtvaardig, onberispelijk en onveranderlijk welbeha-

gen besloten heeft in de algemene ellende te laten, in dewelke zij zichzelf door hun eigen schuld hebben gestort...' (I, 15). Dit alles is ons 'in Zijn Woord zeer overvloediglijk geopenbaard (V, 15)'. Daarom hoort dit alles onmiskenbaar bij de eerlijke Woordbediening. Maar nu de dringende vraag aan iedere dienaar van het Woord: hoe (s)preken we over Gods verkiezing en verwerping? Dat is het kardinale punt, waarop de predikanten van alle tijden hier worden aangesproken. Dit luistert namelijk erg nauw! Niet alleen in onze leer, maar ook in ons leven: persoonlijk, huiselijk en ambtelijk. Dus hoe brengen we dit? En hoe is onze wandel hierbij? Wat horen en wat zien jong en oud hiervan? Getuigt het van de tere vreze Gods, van het leven der genáde, van de voorzichtigheid van de slangen en de oprechtheid van de duiven, in heel ons leven, in doen en laten, in handel en wandel, in woord en geschrift? Wanneer het om verkiezing en verwerping gaat wijst men op drie zaken, die in alles duidelijk moeten worden:

- *De eer van God:* echt Bijbels-gereformeerd boven en voor alles als eerste. Is het tot Gods eer? Of is het slordig, God-onteerend? Omdat we door de verkiezing niet verootmoedigd zijn en voor de verwerping niet beven. De verwondering over Gods vrije erbarmen in Christus en de bewogenheid met de onbekeerde naaste.
- *De heiligheid des levens:* wordt door ons leven de naaste getrokken of afgestoten?
- *De vertroosting van de verslagen harten:* worden mensen niet afgehouden door het eenzijdige Godswerk, maar juist aangetrokken?

Mededienaren in het Evangelie, zegt Dordt, laat déze drie zaken ons voortdurend voor ogen staan in het (s)preken over verkiezing en verwerping. Gods naam en zaak zijn daarmee gemoeid.

v. A.

Het water des levens

Meer dan honderd bladzijden lang beijvert Matthew Mead zich in zijn boek om het verschil aan te tonen tussen hen die in waarheid de Heere vrezen en hen die slechts bijna een christen zijn. In de toepassing verandert zijn toon.

J. van 't Hul,
Lieren

De zaligheid is geen lichte zaak, zo begint Mead aan de toepassing van zijn zeer ernstige boek. De poort is eng en de weg, die tot het leven leidt, is nauw. Weinigen zijn er die hem vinden.

Is die poort dan van zichzelf zo nauw? 'Neen, want de bekerende genade is vrij, de poort der genade is altijd open; in de aanbidding van de Evangelische genade wordt niemand buitengesloten, tenzij dat hij zichzelf uitsluit.'

Hij wijst hier op Christus, Die gezegd heeft: 'Al wie tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen.' Mead: 'Christus zegt niet: als deze of die mens wil, hier is water des levens voor hem; maar Hij zegt: Die wil, neme het water des levens om niet. Christus misgunt niemand de genade, hoewel de zaligheid zeer duur verkregen is, evenwel wordt ze ons vrijelijk aangeboden.'

Het oog van de naald

De poort die tot het leven leidt, is vanuit Christus gezien niet nauw, 'maar ze is nauwt en opzichte van ons, wegens onze begeerten en verdorvenheden, die de ingang bezwaard maken. Een oog van een naald is groot genoeg voor een draad, maar is te nauw voor een kabel. Óf het oog van de naald moet verwijd worden, óf de kabel moet ontstengeld worden, anders is de doorgang onmogelijk. Zo is het ook in deze zaak. De poort der bekering heeft een zeer nauwe doorgang voor een vleselijk verdorven zondaar om er door in te gaan.'

De boodschap van "De bijna-christen ontdekt" is deze: Het is de hoogste tijd om onze staat

voor de eeuwigheid te onderzoeken. Men dient nauwkeurig zijn 'geestelijke conditie' na te gaan: Is ze goed of niet? 'Wij moesten op het nauwste ons hart ondervragen: Heere, is mijn hart ook onoprecht? Ben ik ook maar een bijna-christen? Ben ik ook een van hen die ten laatste bedrogen uitkomen?'

De zondaar dient zijn ziel ernstig aan te spreken met twee vragen: Wat ben ik? En: Waar ben ik? Dus: Ben ik een kind van God, of ben ik dat niet? Ben ik een oprechte voor God, of slechts een huichelaar? Ben ik nog in de oude wortel, in de oude Adam, of ben ik in de wortel Christus Jezus? Ben ik in het verbond der werken, dat alleen toorn en dood uitwerkt? Of ben ik in het verbond der genade, dat het leven en vrede uitwerkt?

Verandering van staat

Zalig worden is geen lichte zaak, is bepaald geen vanzelfsprekendheid, zegt Mead. 'Er moet een verandering van staat wezen, voordat er een verandering van het hart kan zijn. Wij moeten komen onder een verandering van 't verbond, eer wij kunnen zijn onder een verandering van conditie. (...) Toets uw eigen hart, onderzoek uzelf, of gij in het geloof zijn, beproeft uzelf.' Hoe zal een zondaar nu weten hoe het er met hem voorstaat op reis naar de eeuwigheid? 'De gehele christen neemt Christus aan en sluit een verbond met Hem op evangelische voorwaarden. Oprechte vereniging maakt een waar christen. Velen sluiten een verbond met Christus, doch het is op hun eigen voorwaarden. Zij nemen Hem wel aan, maar niet zoals God Hem voordraagt. De voorwaarden waarop God in het Evangelie Christus aanbiedt, zijn deze, dat wij een gebroken Christus aannemen met een gebroken hart, en nochtans een gehele Christus met een geheel hart.'

Kerkhof van St. Dunstan's

Op het kerkhof van de "Church of St. Dunstan's and all Saints" in de Londense buitenwijk Stepney bevindt zich het graf van Matthew Mead. Enkele jaren geleden is de tombe helemaal gerestaureerd. Hier ligt de man begraven die zo uitermate bezorgd was geweest over bijna-christenen in zijn gemeente. Na zijn dood wijst hij nog de uitnemender weg: 'De Heere Christus is een volkomen Zaligmaker. Nu Hij in de hemel is, bidt Hij voor hen die nauwelijks zalig worden. Nauwelijks. Maar zalig.'

(slot)

Leighton Buzzard, de geboorteplaats van Matthew Mead.

De droefheid naar God [6]

Waar loopt de droefheid der wereld op uit? Op de dood. Dat blijkt wel uit de voorbeelden van mensen als Kain, Ezau, Achab en Judas. Zij allen vluchtten al verder bij God vandaan.

ds. J.J. van Ekeveld,
Zeist

Als uw droefheid u niet dichterbij God brengt, dan brengt deze u al verder bij God vandaan. En het loopt uit op de eeuwige dood. In iedere droefheid is een leegte; welnu, deze droefheid loopt uit op de eeuwige leegte, eeuwig Gods gunst en gemeenschap missen. Dan is dit leven al een gestadige dood en het loopt uit op de eeuwige dood. De Heere laat ons nog waarschuwen. Nog is het de dag der zaligheid. En zeg nu niet dat Gods kinderen alleen maar droefheid hebben. Bedenk dat er in de droefheid naar God meer vervulling en meer zoetheid ligt dan heel de wereld geven kan. Die naar God bedroefden willen hun droefheid niet ruilen met de blijdschap van deze wereld. Dwars door hun tranen heen mogen zij ervaren dat de dienst van God een liefdedienst is. En de vreugde van deze wereld? Die is zo leeg en spat als een zeepbel uit elkaar, zodat er niets van overblijft. En het loopt uit op de eeuwige dood. Gods Woord roept het ons nog toe: 'Zoekt de HEERE, terwijl

Hij te vinden is; roept Hem aan, terwijl Hij nabij is' (Jes. 55:6).

Een droefheid tot bekering

Want waar loopt de droefheid naar God op uit? Op een onberouwelijke bekering tot zaligheid. Wat is bekering? We kunnen het zeggen met de bekende drie woorden: inkeer-afkeer-wederkeer. De verloren zoon kwam in het vergelegen land tot inkeer, hij keerde zich af van het leven daar en hij keerde terug tot zijn vader met smeking en geweent. Dat is het Bijbelse beeld van bekering. We kunnen met de Catechismus zeggen dat het is de afsterving van de oude mens en de opstanding van de nieuwe mens. Waarom leidt die droefheid tot bekering? Omdat deze droefheid leidt tot een verandering van gezindheid (de letterlijke betekenis van het Griekse woord dat in 2 Korinthe 7:10 voor bekering wordt gebruikt), tot een totale innerlijke breuk met de zonde, een zich afkeren van het zondepad en een terugkeren tot de Heere.

Als een diepe droefheid over de zonde ons hart vervult, dan kunnen we de zonde toch niet meer liefhebben? Zeker, in zichzelf blijven Gods kinderen zondaren tot de laatste snik en ze kunnen ook in zonden vallen, maar droefheid over de zonde en zich niet tegelijk ernstig voornemen om tegen de zonde te strijden, kan geen waarberouw genoemd worden. Het is een onberouwelijke bekering waar nooit iemand spijt van krijgt.

Zalig de droefheid naar God te kennen

Zalig wie dan ook die droefheid naar God kent. Zalig? En ze wenen, ze zijn God kwijt, ze zijn zo ongelukkig in zichzelf. Hoe kunnen ze dan zalig worden genoemd? Christus zegt het Zelf: 'Zalig zijn die treuren, want zij zullen vertroost worden' (Matth. 5). Zij worden niet alleen zalig, nee, ze zijn het al, zegt Christus. Waarom? Wel, die tranen vallen in Gods fles. Die tranen zijn de vruchten van het werk van Christus en worden gekend op de weg naar de eeuwige blijdschap. Want deze droefheid werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid. En zaligheid is de vervulling van die leegte met God Zelf.

Zaligheid, hier al in beginsel als God overkomt, als de uitlatingen van Zijn liefde het hart vervullen, als Hij het vol maakt met Zichzelf, als Zijn vriendelijk aangezicht in Christus mag worden aanschouwd. Hier echter blijven het de beginselen van die zaligheid, de volkomenheid blijft voor straks bewaard. Om die zaligheid te verdienen, moest Christus wenen, moest Hij lijden en sterven. Nu gaat in Hem Gods vriendelijk aangezicht lichten. Gij die God zoekt in al uw zielsverdriet, die het om God te doen is, houdt aan, grijpt moed! U zult straks eeuwig zingen van de wegen des Heeren. Als de beginselen in alle strijd en droefheid hier beneden al zo zalig zijn, hoe zal dan de volheid hier boven zijn. 'Als gouden de portalen zijn, hoe zullen dan de zalen zijn.'

Twee wegen

Het blijkt ook hier zo duidelijk dat er slechts twee wegen zijn. Want de droefheid naar God heeft als keerzijde de droefheid naar de wereld. Het is of het ene of het andere. Aan de ene kant de dood en aan de andere kant de zaligheid. Zou het dan niet de moeite waard zijn om de Heere te zoeken? Zijn dienst is een liefdedienst.

(slot)

Bergen

L. van der Ham, Krimpen aan den IJssel

Wellicht ben je de afgelopen weken in het buitenland op vakantie geweest. In Zwitserland of Oostenrijk. Zeker weten dat je dan ook een heerlijke bergwandeling hebt gemaakt. Indrukwekkend zijn die bergmassa's. Prachtige bergweiden, besneeuwde bergtoppen.

Over de hele wereld komen geweldige bergmassieven voor. Langgerekte bergen met niet voor te stellen hoogten. We weten dat sommige bergen kilometers hoog zijn. Hoe groot en machtig is de Schepper van hemel en aarde.

In de Bijbel wordt heel wat keren over bergen gesproken. Op verschillende bergen zijn bijzondere dingen gebeurd.

De ark van Noach rustte aan het einde van de zondvloed op de berg Ararat (Gen. 8:4). Aäron is op de berg Hor gestorven. Zijn broer Mozes op de berg Nebo. Daar is Mozes door de Heere Zelf begraven (Deut. 34:6). En wat te denken van de berg Karmel waar Elia heeft geofferd en zo duidelijk is gebleken dat alleen de God van Israël God is. Allemaal voorbeelden uit het Oude Testament.

In het Nieuwe Testament is de Olijfberg de bekendste berg. De Heere Jezus is vanaf deze berg ten hemel gevaren. Het is ook deze berg geweest waar de Heere Jezus naar toe ging om in de eenzaamheid te bidden tot Zijn Vader.

Bergen staan onwankelbaar. Je kunt er tegen duwen wat je wilt, je kunt er op slaan zo hard als je wilt, er zal niets gebeuren. Rotsvast en onbeweeglijk. De Heere ge-

bruikt het beeld van een berg voor allen die op Hem vertrouwen. Ze zijn als de berg Sion (Ps. 125:1).

En wat nog veel rijker is: de Heere gebruikt Zelf dit beeld om aan te geven Wie Hij voor Zijn kinderen is. Dat lezen we in dezelfde Psalm. 'Rondom Jeruzalem zijn bergen; alzo is de HEERE rondom Zijn volk, van nu aan tot in der eeuwigheid'. Wat een bescherming en veiligheid biedt de Heere Zijn volk!

vervolgverhaal

37

Palko de kleine evangelist

J.W. van den Berg

Een uur, twee uren gaan voorbij. Wat een mooie verhalen staan er in Lukas! Palko krijgt tranen in z'n ogen, zo blij wordt hij.

'Ik wist niet dat Jezus ook eens een jongen geweest is zoals ik!' roept hij, als Lesina het Boek dichtdoet. 'Maar Hij is altijd gehoorzaam geweest en iedereen hield van Hem!'

Voor het eerst sinds acht jaar is er iets van blijdschap in het hart van Lesina. Al lezend zijn de sombere gedachten, die hem steeds achtervolgen, verdwenen. 'Weet je wat we doen, Palko? We nemen het Boek mee naar de hut en lezen elke dag een paar hoofdstukken. Je grootvader kan dan ook luisteren en 's zondags neem jij het mee naar de groten en als het

Boek uit is, laten we het hier achter'. Palko vindt het een prachtig plan. 'Ik heb het nooit durven meenemen', zegt hij als ze naar huis lopen, 'maar als u denkt dat de Heere het goed vindt, moeten we het doen'.

Het is erg laat als ze bij de hut aankomen. Omdat Palko niet alleen is, geeft grootvader hem geen standje. Het avondeten is gauw klaargemaakt. De oude man geniet van de sappige peer en is enthousiast bij het zien van zoveel geld dat zijn kleinzoon heeft gekregen.

Die nacht droomt Palko van een jongen, die er uitziet als de engel bij het graf. Deze wenkt hem en zegt: 'Volg mij, ik zal je brengen in het Land waar de zon nooit ondergaat'. Ze komen bij een heuvel waarop drie kruisen staan. Zijn jonge gids wijst hem op het middelste kruis.

Palko ziet de gedaante van een Man, vastgenageld aan het kruis. Als het tot hem doordringt Wie daar hangt, barst hij in snikken uit.

De droom is voorbij en Palko is wakker, maar de herinnering aan wat hij zag, maakt hem opnieuw bedroefd.

Boekennieuws

"Op weg naar het huwelijk. Praktische handreiking voor huwelijkstoerusting", ds. L.A. den Butter en M.A. van den Broek; uitg. De Banier, Apeldoorn; 123 pag.; € 9,99.

Op weg naar het huwelijk. Praktische handreiking voor huwelijkstoerusting

Het boek "Op weg naar het huwelijk" is ontstaan vanuit de huwelijks catechese. In de inleiding benadrukken de schrijvers het belang van goede communicatie in een huwelijksrelatie. De opzet van het boek is dan ook bedoeld om aanstaande echtparen daarvan te doordringen en daarbij te helpen.

Het boek omvat zes hoofdstukken waarin allerlei aspecten van het huwelijk besproken worden, zoals plaats en positie van man en vrouw, intimiteit en seksualiteit, en ook hoe het leven als gehuwden in allerlei praktische omstandigheden gestalte behoort te krijgen.

In de bijlage 'Bezinningsvragen' staan voor elk hoofdstuk vragen die de aanstaande echtparen eerst met elkaar moeten doornemen om inzicht in elkaars denk- en belevingswereld te krijgen. Aan het einde van ieder hoofdstuk staan daarvoor ook gespreksvragen. Het boek is in zijn opzet niet alleen informatief, maar roept ook steeds op tot gesprek en bezinning. De handzame uitgave nodigt uit om met het onderwerp aan de slag te gaan. Ondanks het vele mooie dat ik lees en waarin ik me herken, wil ik toch twee opmerkingen plaatsen.

In bijlage 2 is zowel het klassieke als het hertaalde huwelijksformulier opgenomen. De schrijvers motiveren niet waarom ze dit hebben gedaan. Als je beide formulieren naast elkaar legt, zijn er

toch grote verschillen aanwijsbaar die van grote invloed zijn op de levensinstelling? Zo ontbreekt in het hertaalde formulier Mattheüs 19:3-9, alsook zinsneden waarin gewaarschuwd wordt voor hoererie, onkuisheid en opgeroepen wordt tot eerbhaarheid en zedigheid.

De auteurs stellen dat de Heere aan het huwelijk de kinderzegen kan verbinden en dat dit afhankelijkheid van de Heere vraagt in de omgang met elkaar. Als ze echter over gezinsplanning spreken, vind ik dat anticonceptie daarin te gemakkelijk een plaats krijgt. Hoewel bijlage 4, met als titel "Anticonceptie", informatief bedoeld is, zal het door deelnemers, vrees ik, gemakkelijk als vrijbrief uitgelegd worden om 'gewoon' van anticonceptie gebruik te maken.

ds. A. Schreuder, Beekbergen

"Iets goeds uit Nazareth", ds. C.A. van Dieren; uitg. Gebr. Koster, Barneveld; 153 pag.; € 13,90.

Iets goeds uit Nazareth

Opnieuw is er een prekenbundel verschenen van onze geliefde broeder, ds. C.A. van Dieren. Het boek bevat een serie van tien preken over Lukas 4, met Schriftuurlijk onderwijs voor jong en oud en geestelijke lessen voor het zielenleven. In de eerste preek lezen we dat Jezus te Nazareth kwam en in de synagoge uit de profeet Jesaja las. Het spreken van Christus veroorzaakt grote vijandschap, zodat ze Hem buiten de stad werpen. 'Als Christus uit de synagoge te Nazareth geworpen wordt, gaat Hij weg uit die plaats. Hij neemt Zijn Geest mee en dan gaat ook het Woord weg. Spoedig verdwijnt dan ook het uitwendige. Begrijpt u? Ziet u hoe groot het voorrecht is, wanneer de Heere nog onder ons komt met Zijn Woord en we in Zijn huis mogen samenkomen? ... Kerk, als Christus er niet is, dan is de Geest er niet. En als de Geest er niet is, dan is het Woord dicht en dan is mijn hart dicht. Het is niet uit te drukken hoe droevig dat is. ... Als ik de bediening van Gods Geest moet missen, wordt alles gemist, maar er zijn ook tijden dat die Geest plaatsmaakt en overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel.

Er zijn ook tijden dat die Geest het innerlijke verlangen in het hart schenkt: Och, dat Hij in de gemeenschap tot Zijn huis kwame. Dat Hij komt, springende op de bergen en huppelende op de heuvelen.

Als Hij Zich in Zijn Persoon, Zijn ambten en Zijn arbeid gaat vertonen, springt hun hart op. Dan zeggen degenen die door Gods Geest samengebracht worden: 'Dat is de stem mijns Liefsten.' ... Iedere zondag zit u onder het Woord. U hoort de wet. Uw verlorenheid wordt aangewezen. De val in Adam wordt u gepredikt. U hoort dat u als een schuldenaar en als een verlorene voor God staat. Maar ook wordt u uit de lieflijkheid van de profeten gepredikt hoe God door Christus de wereld met Zichzelf verzoenende was en dat er voor de grootste zondaar nog genade te verkrijgen is. Hoort u het?'

Deze - ook voor de leesdiensten - nuttige preken voor armen, gebrokenen van hart, gevangenen, blinden en verslagenen willen we van harte aanbevelen.

ds. G. van Manen, Elspeet

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Barendrecht en Goes,
ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer;
Te Berkenwoude,
ds. H.A. van Zetten te Benthuizen;
Te Bodegraven,
ds. A.T. Vergunst te Waupun (Wisconsin, VS);
Te Nieuw-Beijerland,
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;
Te Nijkerk,
ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;
Te Rotterdam-Alexanderpolder,
ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord;
Te Terwolde-De Vecht,
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
Te Urk, ds. P.D. den Haan te Tholen;
Te Waarde, ds. B. Labee te Veenendaal.

AANGEPASTE KERKDIENTST TE NIEUWDORP

Op zaterdag 29 september wordt er een aangepaste kerkdienst gehouden in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Nieuwdorp. Ds. A.J. de Waard hoopt te spreken over: De Heere Jezus en Zachéüs, n.a.v. Lukas 19:10. De dienst begint om 14.30 uur. Iedereen is hartelijk welkom.

DOVDIENST TE LEERDAM

Op zaterdag 22 september hoopt ds. M. Karens voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Leerdam. Aanvang 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

VERGADERING CLASSIS GOUDA

Op vrijdag 5 oktober is er een vergadering van de classis Gouda in de Vredekerk van de Gereformeerde Gemeente te Zoetermeer. De vergadering begint om 19.15 uur.

BEVESTIGING EN INTREDE DS. D.W. TUINIER TE KAMPEN OP 5 SEPTEMBER 2018

Bevestiging

De bevestiging, consulent ds. A. Schot, kiest als tekst 2 Timótheüs 4:2a: 'Predik het Woord'. Tekst en thema zijn hetzelfde en de drie punten zijn de drie woorden van de tekst, elk geaccentueerd. Dus eerst: *predik*. Opvallend dat Paulus kort voor zijn dood, gevangen in Rome, dáármee bezig is en niet met zichzelf. Het is het enige dat zijn

'zoon' Timótheüs houvast kan geven in zijn werk als VDM. En daarom dit bevel en deze bemoediging. Het Woord heeft een uitlegger nodig, in opdracht van God (vers 1). Christus zei voor Zijn hemelvaart: 'Gaat heen (...), predikt...'

Wat moet gepredikt worden? Het *Woord!* Dat gebeurt niet door engelen, maar door zwakke, broze, vergankelijke en zondige mensen. Zij moeten heel zeker weten dat de Heere hen geroepen heeft. Watson zegt: het gaat over de grote werken van de drie-enige God: schepping en verkiezing (door de Vader), het borgwerk (van Christus) en de toebrengring (door de Heilige Geest). Dit is allemaal Gods Woord: de wet (als naald) en de draad (als Evangelie), zegt Erskine. Verder gaat het niet alleen over de twee wegen en de drie stukken, maar ook over de heilsorde. De predikant staat letterlijk áchter het Woord, dat op de kansel tussen hem en de gemeente in ligt. Als hij zich daaraan houdt, staat hij sterk en veilig. Het Woord moet volgens het bevestigingsformulier 'grondig en oprecht' verklaard worden, en ook toegepast 'zo in het gemeen als in het bijzonder'. Dat vraagt separatie. Onmogelijk werk, maar door en met de Heilige Geest het mooiste en heerlijkste werk. Als de Geest het Woord opent, zit de dienaar als het ware zelf ook in de kerk te luisteren en mee te eten, en komt hij 'uitgerust' van de kansel.

Als laatste: *Het Woord*. De 'Logos' van Johannes 1, Christus. Hij is het scheppende, vleesgeworden en levende Woord; ja, het Leven Zelf. Altijd weer: prediking der verzoening. Afbrekend en gunnend. Een getrouw Woord door de grootste der zondaren gebracht.

In de toespraak na de bevestiging wijst de bevestiging op vers 1 uit 2 Timótheüs 4. De dienaar staat voor de rechterstoel en kent de schrik des Heeren. Hij is ook gericht op de wederkomst. Daarom wijst hij de gemeenteleden erop dat zij reizen naar de eeuwigheid, en vraagt hun of zij God kunnen ontmoeten.

Ds. Tuinier wordt toegezongen: Psalm 119:22.

Intrede

Kort duidt ds. Tuinier op het onderwijs dat hij persoonlijk uit Johannes 21 heeft gekregen in verband met het beroep naar Kampen. Hij

kies uit dit hoofdstuk ook zijn tekst: 'Het is de Heere' (vers 7). Daarin gaat het om 'zalige herkenning'. Er is een *aanleiding*. Wat is de *inhoud*? En er volgt *vrucht*. Deze drie zaken krijgen de aandacht.

Christus, dé Herder, verschijnt 'wéderom' aan Zijn discipelen (vers 1). De parallel: Kampen ontvangt wéér een onderherder. Wat een arbeid heeft God al aan de gemeente besteed! Hoe gaat het verder? De discipelen wachten, volgens Christus' bevel. Het duurt Petrus evenwel te lang. Op zijn voorstel gaan ze vissen; ze vangen die nacht niets en kunnen de Vreemdeling aan de kant zelfs geen klein visje aanbieden. De les hieruit is: als *een dominee* in Kampen gaat 'vissen', vangt hij niets. Die boodschap is ontdekkend, maar tegelijk vol onderwijs. Tegen alle visserslogica volgt een wonderlijke opdracht van de Machthebbende: 'Werp het net aan de rechterzijde!' De linkerkant is de kant van de mens; de rechterkant is de kant van het geloof. Links betekent: ik, teleurstelling, verlies, de dood; rechts: bekeert u en geloof het Evangelie, heerlijke uitkomst, welbehagen, borgwerk, levend water, en... 153 grote vissen!

Johannes (7a) (h)erkent Hem Die aan de oever staat het eerst. Door de leiding van de Heilige Geest leidt Johannes het af uit de zegen. Van de zegen klimt hij op naar de Zegenende, en van de weldaad naar de Weldoener. Zo moeten wij niet naar elkaar kijken maar opmerken: 'Het is de Heere!' Het wordt opnieuw Pasen. Christus is niet alleen de Borg, maar ook de eeuwige en verhoogde Koning. Zoiets kun je niet voor jezelf houden (7b)! Aan wal gekomen blijkt: alles wat nodig is, staat gereed. Wat is Christus goed voor Zijn knechten. Toegepast: Zijn juk en last zijn licht en zacht; Zijn dienst is een liefdedienst. Soms maakt dat sprakeloos, in stille aanbidding (vers 12). Straks volgt voor de Kerk eeuwige aanbidding: 'Het is de Heere!' Na een persoonlijke toespraak door de dominee wordt zijn lievelingspsalm gezongen: Psalm 27:7.

Ds. P.G. Heijkamp houdt een toespraak namens de Classis Kampen en de Particuliere Synode Oost; ouderling F.J. Verweij doet dat namens kerkenraad en gemeente.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente Kampen, N. Stam

VERSLAG AFSCHEIDSDIENST DS. G.J. BAAN

Ds. G.J. Baan nam zondag 9 september afscheid van onze gemeente. Hij bediende Gods Woord uit Handelingen 20:32-38, met als thema 'Paulus' afscheid'. Dit afscheid van Paulus spreekt van: 1. Verwachting (vers 32), 2. Vlijt (vers 33-35), 3. Vernedering (vers 36) en 4. Verdriet (vers 37, 38).

1. Paulus neemt na een verblijf van bijna drie jaar afscheid van de broeders in Éfeze. Hij geeft deze gemeente terug aan de Heere met een bewogen hart. Hij beveelt hen Gode en het woord Zijner genade in wie de kracht en het vermogen is te bouwen op het geheel enige fundament Jezus Christus. Dit fundament heeft elke dienst centraal gestaan in de Marnixkerk. Paulus had mensen op het oog die Hem nog niet kenden. Dit was ook het voortdurende verlangen van de scheidende pastor.
2. Paulus spreekt over vlijt, niet om te roemen in zichzelf, maar uit hartelijke liefde tot God en de naaste in woord,

daad en gebed. Hierin is Paulus ons tot voorbeeld.

3. Na de preek van Paulus knielen ze als één man neer. Laag worden voor God, leeg in jezelf maar wél het hart gericht op God. Samen bidden om Gods zegen voor de toekomst. Bidden voor ds. A.T. Vergunst, om Gods leiding in het op hem uitgebrachte beroep. Bidden om de Heere Jezus in je hart, want dat is de kern van het Evangelie. We moeten bij de Heere Jezus zijn, bij het kruis.
 4. De verzen 37 en 38 spreken van verdriet. Deze oosterse wijze van schrijven duidt op de hartelijke verbondenheid met de broeders en gemeente. Verbondenheid is en was er in de gemeente van Vlissingen. Verbondenheid door het Woord van de levende God dat met grote liefde, ernst en bewogenheid aan de harten is gelegd.
- Ds. Baan sprak een woord van dank, waarna burgemeester A.R.B. van den Tillaar, namens de burgerlijke gemeente Vlissingen, de scheidende pastor toesprak. 'De Heere hebbe lof en dank voor Zijn Genade, Amen'. Met deze

woorden eindigde Michiel De Ruijter, na elke reis altijd zijn scheepsjournaal. Naast dank voor de fijne samenwerking en toewijding, wenste hij ds. Baan de woorden van Michiel de Ruijter toe en 'Gods zegen' voor de volgende 'reis'. Ouderling A.C. Hage sprak namens de P.S. Zuid, de classis Middelburg en de kerkelijke gemeente. Dank voor het vele werk in de (consulent)gemeenten dat met veel ijver, liefde en bewogenheid voor zielen van zondaren is gedaan. In het bijzonder de begrafenissen die dominee leidde waar met liefde en bewogenheid het Woord gebracht is voor (on)kerkelijke hoorders.

Ouderling Hage wenste de woorden toe uit 2 Timótheüs 4:2: 'Predik het Woord; houd aan tijdiglijk, ontijdiglijk, wederleg, bestraf, vermaan in alle lankmoedigheid en leer' en eindigde met de woorden uit vers 22: 'De Heere Jezus Christus zij met uw geest. De genade zij met u'. Na een persoonlijk woord aan zijn echtgenote en gezin is dominee staande toezongen Psalm 121:3 en 4.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente Vlissingen

Berichten

OPEN DAG EVANGELISATIEPOSTEN

Op zaterdag 29 september wordt -zoals voortaan elk jaar op de laatste zaterdag van september- de landelijke 'open dag' op onze evangelisatieposten gehouden. Deze dag is bedoeld voor onderlinge ontmoeting tussen werkers op de posten, postbezoekers en u als lid van de gemeente. U kunt met evangelisten, veldwerkers, coördinatoren of vrijwilligers op de posten spreken over de mogelijkheden en moeilijkheden rondom het evangelisatiewerk. Ook kerkenraadsleden zijn bijzonder welkom! Meer informatie over de programma's en tijden dat de verschillende posten geopend zijn, kunt u vinden in De Evangelist van september (ook online www.evagg.nl/open-dag-2018) en op de websites van de verschillende posten. De posten Amsterdam en Den Haag zijn dit jaar niet open.

REGIONALE ZENDINGSMIDDAG TE NUNSPEET

Op zaterdag 22 september wordt er in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente Nunspeet een regionale zendingsmiddag gehouden. Sprekers zijn:

ds. J.B. Huisman, ds. A. Schot en Hanneke van der Blonk (ZGG). Aanvang 14.30 uur. Er is een collecte t.b.v. ZGG. Voor kinderen tot ca. 4 jaar is er oppas aanwezig.

ZANGAVONDEN

Capelle aan den IJssel

Zangavond op zaterdag 29 september, aanvang 19.30 uur, in de Moriakerk van de Gereformeerde Gemeente te Capelle a/d IJssel-West, m.m.v. het gemengd koor Vox Humana uit Krimpen aan den IJssel, het mannenkoor Selah en het Sebanjakoor. Collecte t.b.v. Stichting De Oase te Ouddorp.

Tholen

Datheensamenzangavond op zaterdag 29 september, aanvang 19.30 uur, in de Grote Kerk te Tholen. Ouderling J.A. Blik uit Krabbendijke hoopt de opening, een meditatie en de sluiting te verzorgen. Orgelbespeling door Pieter Heykoop. Collecte t.b.v. Adullam, Siloah en De Schutse.

VERKOPINGEN

Barneveld

Op zaterdag 29 september hoopt de

vrouwenvereniging 'Fébe' te Barneveld van 9.30 tot 15.00 uur een verkoping te houden in de zalen van de kerk van de Gereformeerde Gemeente van Barneveld-Zuid. De opbrengst is voor zending en evangelisatie.

Krimpen aan den IJssel

Tweedehands kleding- en speelgoedbeurs op woensdag 26 september, van 14.00-16.00 uur en van 18.30-20.30 uur, in de zalen van de Sebakerk van de Gereformeerde Gemeente te Krimpen aan den IJssel. Kinderkleding van maat 74-176 en dameskleding van maat xs-xxl. De opbrengst is t.b.v. ZGG

Scherpenzeel

De vrouwenvereniging 'Dorcas' te Scherpenzeel hoopt haar jaarlijkse verkoping te houden op 29 september, van 10.00 tot 14.00 uur, in en rond de Sionkerk van de Gereformeerde Gemeente. De opbrengst is voor zending en evangelisatie.

Terwolde-de Vecht

Verkoping door de vrouwenvereniging 'Thuisfront' van de Gereformeerde

Gemeente te Terwolde-de Vecht op vrijdag 5 oktober in het verenigingsgebouw, Avervoordseweg 32. Aanvang 15.00 uur. Rond 20.00 uur begint de verkoping bij opbod. De opbrengst is voor evangelisatie en zending.

WERKGROEP OUDERSENFAMILIERONDOM

De werkgroep oudersenfamilierondom is opgericht vanuit de behoefte aan onderling contact van mensen, die met homofiele worden geconfronteerd in het gezin en/of familiekring. Wanneer wij hiermee te maken krijgen, komen we voor allerlei vragen te staan. De hoofdvraag is vaak: Hoe moeten we met onze zoon/dochter die anders geaard is omgaan? Het doel van de werkgroep is om elkaar daarin tot een hand

en een voet te zijn. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling om standpunten op te rekken of ter discussie te stellen. We nemen de Bijbel als uitgangspunt voor ons spreken en denken over seksualiteit en dat het scheppingsgegeven ons laat zien dat het huwelijk bedoeld is voor twee mensen van verschillend geslacht. Meer informatie: www.oudersenfamilierondom.nl
We beleggen regionale bezinningsavonden voor ouders en familieleden van mensen met een andere geaardheid.
Regio noordoost op vrijdag 5 oktober, aanvang 19.30 uur, regio randstad op vrijdag 5 oktober, aanvang 20.00 uur en regio zuidwest op vrijdag 26 oktober, aanvang 19.30 uur. De locaties worden bekendgemaakt aan hen die zich hiervoor

hebben aangemeld. Aanmelden kan door een e-mail te sturen naar info@oudersenfamilierondom.nl

STADSWANDELING DORDRECHT

Wandeling in de stad Dordrecht op zaterdag 6 oktober, de laatste van dit seizoen. Verzamelen om 11.00 bij de Grote Kerk. Te zien zijn o.a. de Augustijnenkerk, de Lutherse Trinitatiskapel en de Grote Kerk. Uiteraard komen de zaken die de synode van Dordrecht 1618/1619 betreffen aan de orde. Inlichtingen en aanmelden bij J.J. Rietveld, tel. 078-6180040 of 06-29113626; e-mail: rietveldjj@filtnet.nl of janjohanrietveld@gmail.com
Collecte voor Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht.

Kerkdiensten

ZONDAG 23 SEPTEMBER 2018

Aagtekerke 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalst 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Alphen a/d Rijn 19.00 uur ds. B. Labee; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 10.00 uur (H.D.) ds. P.G. Heijkamp; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 19.00 uur ds. A. Verschuure; Bodegraven 10.00 uur ds. H. Paul en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 19.00 uur ds. C. Sonneveld; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen 10.00 uur ds. H. Brons en 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Deventer 18.30 uur ds. M. Joosse; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Dordrecht 10.00 uur ds. C. Harinck; Ede 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. M. Joosse; Elspeet 11.30 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enkhuizen 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. S.W. Janse; Enter 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; 's-Gravenzande 15.00 uur (H.D.) ds. W.A. Zondag; Haamstede 16.30 uur ds. C. Harinck; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Hilversum 10.00 uur ds. W. Harinck en 16.30 uur stud.

M.L. Dekker; Hoogvliet 14.30 uur ds. G.J. Baan; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 10.00 en 16.00 uur ds. M. Karens; Kapelle-Biezelinghe 18.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; Katwijk aan Zee 10.00 en 17.00 uur ds. C.A. van Dieren; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Krabbendijke 9.30 uur ds. A.P. Baaijens; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 15.30 uur ds. W. Silfhout; Leiderdorp 16.00 uur ds. P. Mulder; Lelystad 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Meeuwen 14.30 uur ds. E. Bakker; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Melissant 10.00 en 18.00 uur stud. P.C. Vlot; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 15.30 uur ds. A.J. de Waard; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Mijdrecht 19.00 uur stud. M.L. Dekker; Moerkapelle 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 19.00 uur ds. G.J. Baan; Naaldwijk 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G. Hoogerland; Nieuw-Beijerland 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 10.00 uur stud. M.L. Dekker; Nieuwerkerk 14.30 uur (H.D.) ds. D. de Wit; Nijkerk 14.30 uur ds. G. van Manen; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Oude-Tonge 15.00 uur stud. P.C. Vlot; Poederloijen 9.30 uur ds. A.T. Huijser; Poortvliet 10.00 uur (H.A.) ds. A.J. Gunst en 14.30 uur ds. H. Brons; Ridderkerk 9.30 uur (H.D.) ds. A. Vermeij en 18.30 uur ds. H. Brons; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. W. Silfhout en 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Rijssen-Noord 14.30 uur ds. G. Beens; Rijssen-West

9.30 en 18.30 uur ds. G. Beens; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. J. Driessen; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. C. Hogchem; Sint Annaland 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Sliedrecht 12.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Sprang-Capelle 19.00 uur ds. L. Blok; Stolwijk 19.00 uur ds. J.J. Tanis; Terwolde - De Vecht 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. J. van Laar; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. A.H. Verhoef; Utrecht 13.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Waarde 14.30 uur ds. A.P. Baaijens en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Waardenburg 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. G. Pater; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Westzaan 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Wierden 15.00 uur ds. A. Schreuder; Woerden 10.00 uur ds. W.A. Zondag en 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Zoetermeer 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuyn; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 25 SEPTEMBER 2018

Krabbendijke 19.30 uur ds. P. Mulder; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. A.H. Verhoef; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. M. Joosse; Urk 19.30 uur ds. A. Verschuure.

WOENSDAG 26 SEPTEMBER 2018

Aalst 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Barneveld-

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:
INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Centrum 14.00 (huw.bev.) en 19.00 uur (jubileumdienst) ds. E.J. Boudewijn; Berkenwoude 19.30 uur ds. S. Maljaars; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Doetinchem 19.30 uur ds. J. van Laar; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Ermelo 19.30 uur ds. J.B. Huisman; Hilversum 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. W. Harinck; Hoofddorp 19.45 uur ds. C. Hogchem; Hoogeveen 19.30 uur ds. A. Verschuure; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. W. Visscher; Leerdam 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Nisse 19.30 uur ds. E. Bakker; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Opperdoes 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Poortugaal 19.30 uur ds. A. Schot; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Scherpenzeel 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Soest 19.30 uur ds. A. Schreuder; Stolwijk 19.30 uur ds. G. Beens.

DONDERDAG 27 SEPTEMBER 2018

Aalburg 19.30 uur ds. E. Bakker; Delft 19.30

uur ds. J.J. van Ekeveld; Den Helder 19.30 uur ds. J. Schipper; Dinteloord 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Ermelo 14.30 uur (huw.bev.) ds. J.B. Huisman; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. C. van Ruitenburch; Kruijningen 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Melissant 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Nieuwer ter Aa 19.30 uur ds. J. van Laar; Nijkerk 13.30 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Poederoyen 19.30 uur ds. G. Pater; Scherpenzeel 14.30 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure; Waardenburg 19.30 uur ds. A.H. Verhoef; Werkendam 14.00 uur (huw.bev.) ds. H.J. Agteresch; Westzaan 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. A. Schot.

VRIJDAG 28 SEPTEMBER 2018

De Valk-Wekerom 13.30 uur (huw.bev.) ds. B.J. van Boven; Ede 13.45 uur (huw.bev.) ds. M. Jooisse; Klaaswaal 13.30 uur (huw.bev.) ds. G.J. van Aalst; Krabbendijke 14.15 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld; Rhenen 13.30 uur (huw.bev.) ds. F. Mulder; Rijssen-Zuid 14.30 uur (huw.bev.) ds.

S.W. Janse; Scherpenzeel 13.30 uur (huw.bev.) ds. J.B. Huisman; Urk 16.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; Yerseke 13.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen.

ZATERDAG 29 SEPTEMBER 2018

Nieuwdorp 14.30 uur (aangepaste dienst) ds. A.J. de Waard.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 23 SEPTEMBER 2018

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

Parttime buschauffeur gezocht!

Stichting Busvervoer Bommelerwaard is een stichting die het vervoer organiseert voor basisschoolleerlingen die naar de reformatorische Ds. Gisb. Voetiuschool in Andel gaan.

We zoeken iemand met rijbewijs D, die 1 of 2 dagen per week de kinderen 's ochtends ophaalt en 's middags thuisbrengt. Het betreft een tijdsbesteding van 3 uur per dag. Uw vrijwillige inzet wordt beloond met een belastingvrije vrijwilligersvergoeding.

Bent u geïnteresseerd in en beschikbaar voor bovenstaande? Neem dan contact op met dhr. K.J. den Hertog op 06-12023990 of mail naar kjdenhertog@kliksafe.nl

Nog een paar dagen weg?
Rijssen B&B 2 pers. Rolstoelvr.
Rustige, bosrijke omgeving.
Tel. 06-24523291

**Op zoek naar een nieuwe vloer?
Uw oude vloer weer als nieuw?
Maak snel een afspraak!**

Wij komen met vloerstenen aan huis. Eerlijk advies en u betaalt nooit teveel. De Vloerenkoning.nl (landelijke dekking)
T: 06-19557166 of 078-6764052
E: info@devloerenkoning.nl
I: www.devloerenkoning.nl

**Kapelle Zangavond
in de Grote Kerk
Zaterdag 6 okt. 19.30 uur
G.K. Met Hart en Stem
Terneuzen, G.K. Yerseke,
MK Ethan Yerseke
Alg. leiding Ds. G.J. van Aalst
Collecte Theologische School
Allen hartelijk welkom!**

HUISHOUDELIJKE HULP gezocht, tussen Nijkerk en Barneveld. Dag(deel) en tijden bespreekbaar. Tel. 0342-461297.

**AMBACHTELIJKE
SLAGERIJ
BART ADRIAANSE**

Leuk geld verdienen voor uw goed doel, kerk of vereniging?
ROLLADE-/VLEES-/GOURMETACTIE!
Goede marge!
www.slagerijbartadriaanse.nl
of 06 18 67 07 31

**Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl**

Vacature organist

Jeugdkoor Asaf en Jongerenkoor Cantilena te Werkendam zijn op zoek naar een organist. Beide koren repeteren iedere dinsdagavond. Op deze avonden speelt onze dirigent, Peter Wildeman, zelf. Als organist wordt verwacht de generale repetities te spelen (vaak op dinsdagavond) en de zangavonden. Voor Jeugdkoor Asaf zijn dit er ongeveer 5 en voor Jongerenkoor Cantilena 8 tot 10. Voor meer informatie of interesse kun u reageren per mail anco@ibw-wdam.nl of bellen met 06-22959633.

Begrafenisonderneming STAM

Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

*Rouw- gelegenheid- koorjurkjes
kindergelegenheidskleding.nl
0577-401193/06-36392103*

Mooi vakantie-appartement
in **Hoog Sauerland**.
www.huizesolagratia.net

Begrafenisonderneming
Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernemingtreur.nl
www.begrafenisondernemingtreur.nl

Kom werken bij de één-na-leukste werkgever in de zorg!

Professionele en hechte teams

Inspraak op je rooster

Doortwikkelen in je vakgebied

Fietsregeling

E-learning

Eindejaarsuitkering

Meer weten of een dagje meelopen? ↘

Kijk op werkenbij.cedrah.nl of stuur een appje naar **06 21 13 68 91**

Beth-San Moerkapelle

Gezocht: Activiteitenbegeleider

Uren bespreekbaar

Wat zoeken wij?

Wij zoeken een activiteitenbegeleider die zich wil inzetten voor onze cliënten op de dagbesteding. Het werk van een activiteitenbegeleider is meer dan een baan; het heeft sociale meerwaarde en het zorgt voor nieuwe uitdaging.

We vinden het belangrijk dat je de volgende karaktereigenschappen hebt:

- › Je bent spontaan en vindingrijk
- › Je hebt een hart voor de cliënten
- › Je beschikt over goede sociale vaardigheden

Wat houdt dat in?

Jij stelt de activiteitenprogrammas op en bereidt deze voor, waarbij je deze afstemt op de behoeften en het zorgleefplan van cliënten. Je organiseert creatieve- en ontspanningsactiviteiten en biedt deze aan, rekening houdend met de mogelijkheden van de cliënt. Je stimuleert en begeleidt de cliënten. Ook instrueer je vrijwilligers en begeleid je stagiaires.

Wat bieden wij jou?

- › Werken in professionele en hechte teams
- › Volop kansen om jezelf te ontwikkelen
- › Een gevarieerd takenpakket

Woonzorgcentrum Beth-San

Wilde Veenen 1,
2751 EE Moerkapelle
T 079 593 18 40
E beth-san@cedrah.nl
www.cedrah.nl

Heb jij een hart voor ouderen?

Meer info?

Kijk op werkenbij.cedrah.nl voor de volledige functiebeschrijving en solliciteer direct online of neem contact op met Anneke Vermeulen (teamleider Zorg) via 079 - 593 18 40.

KLASSIEKE ORGELS...

Johannes
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbedijkje
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

HUDSON TAYLOR
Stichting Bijbelse Hulpverlening China

Te vondeling gelegd
Home of Love ontfermt zich over hen

Maak uw gift over op
NL56 RABO 0347 3760 29
t.n.v. Hudson Taylor/SBHC
te Dordrecht.

Of doneer via: www.hudsonstaylor.nl

AGENDATIP!
van Advent naar Kerst
ST. MAARTENSKERK ZALTBOMMEL
DV ZATERDAG 8 DECEMBER

**Eiland Urk en
André Nieuwkoop**
www.naarhetconcert.nl

Wordt er in uw kerk aan
nieuw meubilair gedacht?
Zijn er bouw- of
verbouwplannen?

HOEKMAN levert door
het hele land!

HOEKMAN
Kantoor & Project

Noordzandstraat 34 - 4401 CG Yerseke - T: 0113 57 29 07
E: info@piethoekman.nl - www.piethoekman.nl

NIEUWE UITGAVE
William Gadsby Deel 1 - preken €12,50
Preken v John Kershaw Deel 1/2 €19,50
078-6933783 www.hetbraambos.nl

**Boekhandel
De ZONNEBLOEM**

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

W *werkmetailent.nl*

ZELFST. WERKEND HOVENIER WAARDKRACHT - PUTTERSHOEK
ENTH. MEDEWERKERS SERVICEDESK KLIKS SAFE - NUNSPPEET
(LEERLING) OPTICIEN VAN LEEUWEN OPTICIENS - BODEGRAVEN
HOOFD COMMUNICATIE + DIR. SECR. HOMEFLEX - SLIEDRECHT
TRAINEE DRIESTAR EDUCATIEF - GOUDA
RECRUITER SIRJON - RIDDERKERK

VOGG... AL 65 JAAR MUZIEK VOOR KERK EN HUIS

Voor kerkenraden
EXAMENCOMMISSIE
Voor advies bij de selectie en benoeming van organisten

ORGELBOUWADVIESCOMMISSIE
Bij aanschaf, bouw of onderhoud van het orgel

MODELINSTRUCTIE
Voor de aanstelling van organisten

Voor organisten en andere muzikliefhebbers
KERK & MUZIEK Ons tweemaandelijks blad
BUNDELS met Psalmbewerkingen
CURSUS Kerkelijk Orgelspel
Allerlei ACTIVITEITEN

Meer informatie
of bladmuziek bestellen?
www.kerkenmuziek.nl of mail naar
info@kerkenmuziek.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Geschenkboeken voor het nieuwe jaar

Deze boeken wilt u niet missen...

OP GODS LEERSCHOOL
Bijbels dagboek - Ds. E. Venema

Aansprekend dagboek, samengesteld uit nagelaten meditaties en preken van ds. E. Venema. Wat op Gods leerschool geleerd wordt, staat treffend erin verwoord. Met geschiedenissen uit OT en NT en aandacht voor feeststoffen. Zeker ouderen die dominee Venema nog gekend hebben, zullen dit dagboek graag lezen. Speciaal voor hen is voor een groter lettertype gekozen. *Zeer geschikt als uitdeelboek. Verschijnt D.V. oktober.*

Actieprijs: € 17,95
na 31 dec. 2018: € 19,95

HET KONINKRIJK DER HEMELN IS GELIJK AAN ...
Meditatie- en gedichtenboek over gelijkenissen
Ds. B.J. van Boven (52 meditaties), Henk van den Brink (26 schilderijen) en H.J. van Leeuwen (26 gedichten)

In dit bijzonder mooie weekboek staan bij de schilderijen van Henk van den Brink meditaties van ds. B.J. van Boven. Om het geheel compleet te maken heeft mev. H.J. van Leeuwen hieraan passende gedichten toegevoegd. Eerder verscheen in deze serie luxe geschenkboeken 'Al't schepsel moet Hem prijzen' met meditaties van Matthew Henry. *Verschijnt D.V. november.*

Actieprijs: € 17,50
na 31 dec. 2018: € 22,50

BESTELBON
.... ex. **Op Gods leerschool** € 17,95
.... ex. **Het Koninkrijk der hemelen** € 17,50

Naam:
Adres:
Postcode:
Plaats:

Bestelbon inleveren bij uw boekhandel of opsturen naar:

Boekhandel
'de Ramshoorn'

Lange Vorststr. 21, 4461 JL, Goes | Tel. 0113-221909 | info@ramshoorn.nl | www.ramshoorn.nl | Schutseshop Kruintingen

Waarom Paul Roescher?
Wij geven u twaalf redenen! **2**

Europa's grootste keus

Braziliaans eiken Keuken compleet zoals opgesteld en inclusief getoonde 3 apparaten.

Kraakprijs! 1564,-

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD

Totaal 17500 m2 in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

Nee, niet weer...

Voor ons heel herkenbaar. Kom eens langs voor een gratis kennismakingsgesprek, wij zijn specialist in jongenshulpverlening.

OUTBACKEXPLORERS®
...laat relaties weer lopen!

Driebergen • Kootwijkerbroek • Yerseke • Zevenhuizen (ZH)
Kijk op www.outbackexplorers.nl

ANDANTE -orgelcentrum-

Uw dealer van
**Johannus
Monarke
Content
Domus
Viscount
Mixtuur**
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavar)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

Begravenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen

Hardinxveld-Giessendam
0184 - 61 11 54

Waardenburg
0418 - 65 20 39

Werkendam
0183 - 70 10 17

Dordrecht e.o.
078 - 641 27 40

Nieuw-Lekkerland
0184 - 68 38 38

Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.

H. de Jongh
D.D.E. Melieste
M.K. Lighthart
A.J. van Lieburg

www.begravenisondernemingdejongh.nl

Van Kooten TUIN & BUITEN LEVEN®

COLLEGA'S GEZOCHT!

Van Kooten Tuin en Buiten Leven is een dynamisch bedrijf dat gespecialiseerd is in de verkoop van blokhutten, chalets, tuinhout, terrasoverkappingen, tuinkamers, tuinmeubelen, barbecues en andere aanverwante artikelen. De onderneming is in 14 jaar tijd uitgegroeid tot marktleider in de Benelux.

Fides

praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Somberheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding
Tel. 0342 - 41 99 77
Van Breugelplantsoen 1
3771 VM Barneveld
www.fideshulpverlening.nl

VERKOOPADVISEUR (o.a. Numansdorp, Wommelgem en Velp)

In deze functie ben je medeverantwoordelijk voor de verkoop van onze producten. Je benadert en helpt klanten op een professionele en klantvriendelijke wijze. Je luistert naar wensen en creëert verkoopmogelijkheden, zowel in de showroom als op locatie. Je adviseert, inspireert en begeleidt klanten, stelt offertes en verkoopovereenkomsten op en zorgt voor een perfecte afwerking hiervan. Je bent in staat om met targets te werken, acquisitie te plegen en proactief mee te denken bij de verdere ontwikkeling van de verkooporganisatie.

SERVICEMEDEWERKER (Numansdorp)

Als servicemedewerker binnendienst ben jij dé oplossing voor alle servicevragen voor zowel klanten als collega's. Talloze vragen van allerlei aard worden op de serviceafdeling afgevuurd. De serviceafdeling zorgt dat alle vragen tijdig en netjes worden beantwoord en de problemen zorgvuldig worden opgelost. De klant staat hierbij centraal en moet naar tevredenheid geholpen worden. Deze functie zit vol dynamiek en geeft elke dag boeiende uitdagingen.

MAGAZIJNMEDEWERKER (Numansdorp en Velp)

In het magazijn help je bij het beheer en ordenen van de voorraad, het picken en gereedzetten van orders en het laden en lossen van vrachtwagens en aanhangwagens, zodat onze montageteams en de vrachtwagens met de juiste materialen op tijd kunnen vertrekken.

Wij bieden prima arbeidsvoorwaarden, doorgroeimogelijkheden binnen onze merken en vestigingen, doelgerichte opleidingen en een prettige werksfeer in een professionele omgeving. Geïnteresseerden nodigen wij uit om vrijblijvend te solliciteren. Kom ook gerust eens langs in één van onze winkels. Je kunt je sollicitatie + CV per post of per mail richten aan dhr. B. de Jong (vacature@blokhutvillage.nl).

Wij zijn ook nog op zoek naar montagemedewerkers en een zaterdag- / vakantiekracht voor onze winkel in Veldhoven!

Numansdorp - Wommelgem (BE) - Velp - Hoofddorp - Amersfoort - Strijen - Veldhoven

www.vankootentuinenbuitenleven.com

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

Praktijk den Uijl
psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke
www.praktijkdenuijl.nl

begrafenisverzorging **Den Hollander**

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingengen

☎ 010 - 460 05 09

✉ info@tdenh.nl

🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

ROEMEENSE PANFLUITEN, BLOKFLUITEN, MUZIEKSTAN- DAARDS EN NOG VEEL MEER!

R. Mulder - Staphorst
06-12610628 of 0522-474256

www.muldermuziekinstrumenten.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatoisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55

E info@psychbrouwer.nl

I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Kom jij bij ons het verschil maken?

De Beijeberg, Barneveld:

- Coördinator zorg, 24-28 uur per week

Bethesda, Den Dolder (vanaf november Barneveld):

- begeleider, 28 uur per week

Leidsche Hoeven, Tricht:

- begeleider dagactiviteitencentrum, 1-10 uur per week

Solliciteer via werkenbij.siloah.nl

Siloah richt zich op het bieden van zorg en ondersteuning aan mensen met een handicap waarbij de vraagstelling van de cliënt centraal staat. Siloah maakt deel uit van Zorggroep Sirjon.

Colofon

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteurs: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E gjvanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties

J. van 't Hul
Liedererf 19, 7364 BD Lieren
T 06-57773987
E jvthul@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
T 0180-420865, F 0180-423583
E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
Verloop 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aangele-
verd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aan-
sprakelijkheid betreffende de inhoud van
de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

Omgaan met de Heilige Schrift

Meestal klinkt het votum zo: 'Die hemel en aarde gemaakt heeft'. Moeten we dat met het oog op de evolutietheorie niet wijzigen in 'Die hemel en aarde geschapen heeft'? Waarom doen we in onze gemeentekring de ogen dicht onder votum en groet? Kunt u ook iets schrijven over de Bijbel op de kansel?

Votum

Eén van onze oudere lezers stelde de eerstgenoemde vraag uit zorg over onze jongeren. Moeten we niet God als Schepper nadrukkelijk belijden, door ook in het votum niet over 'maken' maar over 'scheppen' te spreken? Het is altijd weer hartverwarmend als we iets van de liefde en zorg voor onze jongeren 'proeven'. Al de eeuwen door heeft satan geprobeerd juist onze jonge generatie af te trekken van het onfeilbare Woord van God. En regelmatig met succes, onder meer door de evolutietheorie.

Toch moeten we het votum maar niet veranderen om de eenvoudige reden dat we de Heilige Schrift zo letterlijk mogelijk willen naspreken. Ons votum is niet willekeurig opgesteld, maar is opgebouwd uit drie aan-één-geschakelde Bijbelgedeelten: 'Onze hulp is in de naam des HEEREN, Die hemel en aarde gemaakt heeft' (Ps. 124:8), 'Die trouwe houdt in der eeuwigheid' (Ps. 146:6b) en 'laat niet varen de werken Uwer handen' (Ps. 138:8). Laten we de eerste woorden van onze eredienst maar niet aanpassen. Waarmee kunnen we de levende God beter aanspreken dan met Zijn eigen Woord?

Verder spreekt de Bijbel meermalen over dat 'maken'. We wijzen bijvoorbeeld op Exodus 31:17, waar het gaat over de rustdag: 'Hij zal tussen Mij en tussen de kinderen Israëls een teken in eeuwigheid zijn; dewijl de HEERE in zes dagen den hemel en de aarde gemaakt en op den zevenden

dag gerust en Zich verkwikt heeft'. In Openbaring 14:7b lezen we dat een engel met grote stem zegt: 'Vreest God en geeft Hem heerlijkheid, want de ure Zijns oordeels is gekomen; en aanbidt Hem Die den hemel en de aarde en de zee en de fonteynen der wateren gemaakt heeft'. Hier en op andere plaatsen lezen we dus over 'maken'.

Eerbied

Is het eigenlijk wel een goede gewoonte dat we onder het votum en de zegengroet onze ogen dichtdoen? Deze vraagsteller merkt terecht op dat het strikt genomen geen gebed is. Dat laatste is juist, maar het is een goed gebruik dat we onder die plechtige woorden van de gemeente tot de Heere (het votum) en omgekeerd (de zegengroet), met eerbied en ontzag onze handen vouwen en de ogen sluiten. De Heere geve meer dan die uiterlijke gestalte. Als iets van Gods heiligheid onze ziel bezet, verstaan we de Bijbelheiligen. Mozes, waarvan we lezen als God roept vanuit het braambos: 'En Mozes verborg zijn aangezicht, want hij vreesde God aan te zien' (Ex. 6:3b). En na alles wat er in het leven van Abraham gebeurd was, klinkt het van zijn lippen: 'Zie toch, ik heb mij onderwonden te spreken tot den Heere, hoewel ik stof en as ben' (Gen. 18:27b). Laten we onze tekenen van eerbied maar vasthouden. Allermeeest geve de Heere ware eerbied en diep ontzag in onze ziel.

Kanselbijbel

We ontvingen nog een andere vraag, die we hierbij ook willen beantwoorden. Een lezer schreef bezorgd te zijn over de omgang met de Bijbel op de kansel. Mag daar bijvoorbeeld een andere Bijbel op gelegd worden of een psalmboek etc.? Kortom, is het vaak niet meer dan een 'onderzetter'? Laten we inderdaad waken voor het achteloos omgaan met Gods heilig Woord, zichtbaar voor heel de gemeente. Persoonlijk gebruiken we graag de Bijbel op de kansel, indien maar enigszins mogelijk. Tegelijk, als het een heel oud exemplaar betreft, is er geen andere mogelijkheid dan een eigen Bijbel erop te leggen. Maar hoe het ook is, zelfs uit de (uiterlijke) omgang met de Bijbel op de kansel moge blijken met Psalm 119:140: 'Uw Woord is zeer gelouterd, en Uw knecht heeft het lief.'

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.